

Begeleider praktijkleren (K1226)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Begeleiden van (nieuwe) medewerkers of stagiairs	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt op uitvoerend en faciliterend niveau binnen zijn werkgebied, afdeling, locatie en deskundigheidsgebied. De werkzaamheden zijn wisselend van aard: beleidsmatig, belangenbehartiger, organisator, stimulator, coördinator of kwaliteitsbewaker. Alles is erop gericht om optimaal aan te sluiten bij de leerbehoefte van de medewerker en de optimale condities te creëren, zodat de medewerker zich kan ontwikkelen. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over kennis en praktische vaardigheid om de medewerker te ontvangen, begeleiden, coachen en beoordelen. De medewerker die hij begeleidt brengt zijn eigen werkopvatting, interesse, motivatie, capaciteit en betrokkenheid mee. Dit maakt dat hij geen standaardprocedure kan inzetten, maar de medewerker volgt in zijn ontwikkelingstempo en -behoefte.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de eigen werkzaamheden en is medeverantwoordelijk voor de ontwikkeling van de medewerker. De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn taken zelfstandig uit en ontvangt begeleiding op de begeleiding van de medewerker van zijn collega's en/of leidinggevende. Bij complexe vragen of situaties schakelt hij het netwerk van de medewerker in.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Bereidt zich voor op de kennismakingsperiode en stelt de beginsituatie vast	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt af met leidinggevenden over de begeleiding en bereidt zich voor met een introductieplan, bedrijfsprofiel en kennis van de opleiding en medewerker. Hij zorgt voor materialen, voert een kennismaking en richt zich op de beginsituatie, werkplek en collega's.	De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt duidelijke taal afgestemd op de medewerker, reageert adequaat en vraagt door voor duidelijkheid, controleert regelmatig of zijn boodschap wordt begrepen, plant tijd efficiënt voor zichzelf en anderen, schetst een realistisch beeld van het leerbedrijf en de werkzaamheden, en houdt zich aan de waarden en normen.	Het start- of kennismakingsgesprek met de medewerker is uitgevoerd. De beginsituatie is in kaart gebracht en de verwachtingen van de begeleidingsperiode zijn besproken.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stelt de leeractiviteiten vast en maakt een planning	De beginnend beroepsbeoefenaar adviseert en ondersteunt de medewerker bij het opstellen van het leerplan door ontwikkelingswensen te bespreken, leerdoelen te formuleren en het plan te beoordelen op haalbaarheid en aansluiting, waarna ze samen leeractiviteiten vaststellen en afspraken maken over uitvoering en planning.	De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt functioneel bij het vertalen van input van medewerkers, bespreekt of leerdoelen haalbaar en meetbaar zijn, brengt ontwikkelbehoeften en capaciteiten in kaart, overlegt helder over leeractiviteiten en rapporteert nauwkeurig afspraken en informatie in een planning.	Het leerplan, de leerdoelen en leeractiviteiten zijn vastgesteld. Er is een planning gemaakt.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Begeleidt de stagiairs of (nieuwe) medewerkers	De beginnend beroepsbeoefenaar sluit aan bij de situatie, leerstijl en behoeften van de medewerker, vergroot zelfstandigheid en verantwoordelijkheid en begeleidt met uitleg, demonstratie, vragen, leergesprekken, instructies, feedback, reflectie, voortgangsgesprekken en afgestemde begeleiding.	De beginnend beroepsbeoefenaar draagt kennis en expertise begrijpelijk en inspirerend over, geeft tijdig en veilig feedback, nodigt uit tot het inbrengen van opvattingen en vragen, reageert adequaat op signalen, stimuleert zelfreflectie en zelfsturing, en verstrekt relevante informatie aan het netwerk van de medewerker.	De medewerker heeft begeleiding op de werkvloer ontvangen. De voortgangsgesprekken zijn uitgevoerd. Het leerplan en/of de planning zijn up-to-date. De voortgang van de medewerker is besproken met hem en zijn netwerk.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Beoordeelt de voortgang van de stagiairs of (nieuwe) medewerkers	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt af, legt uit waarop hij let en het doel van observatie, kiest beoordelingsinstrumenten, voert de observatie uit, registreert resultaten op vakkennis, vaardigheden, houding en gedrag, vergelijkt met beginsituatie en leerdoelen, en bepaalt waar verbetering nodig is.	De beginnend beroepsbeoefenaar stemt het observatiemoment af met de medewerker, rapporteert observaties helder, bondig en objectief, zorgt voor een rustige en veilige omgeving en geeft een betrouwbare waardering van de ontwikkeling.	De observaties zijn uitgevoerd. De voortgangresultaten zijn geanalyseerd en vastgelegd.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Reflecteert op en evalueert de begeleidingsperiode en sluit deze af	Aan het einde van de begeleidingsperiode voert de beginnend beroepsbeoefenaar een afrondingsgesprek, bespreekt de resultaten, de toekomst en leerdoelen, evalueert de begeleiding en haar effect, verkrijgt feedback, reflecteert op eigen handelen, en sluit de periode af met het netwerk van de medewerker.	De beginnend beroepsbeoefenaar past effectieve methoden toe bij het verzamelen van evaluatiegegevens, vraagt doelgericht naar meningen van medewerkers en het netwerk, luistert aandachtig en open, trekt conclusies uit gegevens en formuleert realistische leerdoelen voor de eigen ontwikkeling in het begeleiden van medewerkers.	Het afrondingsgesprek is uitgevoerd met de medewerker en zijn netwerk. De medewerker heeft feedback ontvangen en gegeven. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft gereflecteerd op de begeleiding aan de medewerker.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl